

Ευχαριστούμε για την επίσκεψή σας. Θα δώσουμε απαντήσεις στα ερωτήματα που σας απασχολούν και μας έχετε θέσει προς συζήτηση.

Θα ήθελα εισαγωγικά να αναφερθώ στη μεγάλη εικόνα για τη σημερινή κατάσταση του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος και την εν γένει συμβολή του στην οικονομία τα τελευταία χρόνια.

Θα ξεκινήσω λέγοντας ότι σήμερα οι τράπεζες έχουν **σωστή εταιρική διακυβέρνηση**.

- Στην περίοδο της κρίσης χρειάστηκαν μεγάλες παρεμβάσεις για τη λεγόμενη εταιρική διακυβέρνηση.
- Τα μέλη των ΔΣ είναι απαραίτητο να ικανοποιούν τα κριτήρια **fit and proper** του SSM και κυρίως να μην υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων με τα καθήκοντά τους στην τράπεζα. Για παράδειγμα, επιχειρηματίες που δανειοδοτεί η τράπεζα δεν μπορούν να είναι μέλη του ΔΣ.
- Σήμερα, ο τρόπος που λειτουργούν τα ΔΣ των ελληνικών Τραπεζών (στα οποία εξακολουθούν να συμμετέχουν πολλοί ξένοι) αποτελεί πρότυπο για όλες τις εταιρείες, εντός και εκτός Ελλάδος: Διαφάνεια, εκπροσώπηση και των δύο φύλων, ανεξαρτησία.
- Μάλιστα το 2020 ο νόμος για την εταιρική διακυβέρνηση για όλες τις εισηγμένες, ακολούθησε τον νόμο για την εταιρική διακυβέρνηση των τραπεζών.

Σήμερα οι τράπεζες **έχουν γυρίσει σελίδα**. Πώς φαίνεται αυτό; Θα αναφέρω δύο παράγοντες.

Πρώτον, υπάρχει εμπιστοσύνη και αισιοδοξία των αξιολογικών οίκων και των αγορών για τις προοπτικές του τραπεζικού κλάδου.

- Διαρκώς αναβαθμίζονται από τους αξιολογικούς οίκους. Σήμερα η Morningstar **DBRS αναβάθμισε την ΕΤΕ σε BBB-**, ίδιο επίπεδο με την Ελλάδα.
- Οι τιμές των τραπεζικών μετοχών έχουν εκτοξευθεί.
- Μία ακόμη μη συστημική Τράπεζα μπήκε στο Χρηματιστήριο (OPTIMA), ενώ οι διεργασίες για τη δημιουργία του 5^{ου} πυλώνα συνεχίζονται κανονικά.

- Η αποεπένδυση του ΤΧΣ βαίνει επιτυχώς. Θυμίζω τις περιπτώσεις πέρυσι της Εθνικής Τράπεζας, της Eurobank και της Alpha Bank, και φέτος της Τράπεζας Πειραιώς. Στο placement της Εθνικής Τράπεζας και της Τράπεζας Πειραιώς, η προσφορά όλων των μετοχών υπερκαλύφθηκε τουλάχιστον 8 φορές.
- Σύμφωνα με τον Υπουργό Οικονομικών, αλλά και την ΤτΕ, το Δημόσιο όχι μόνο δεν έχει υποστεί ζημία από τις ανακεφαλαιοποιήσεις, αλλά καταγράφει και κέρδος. Συνολικά το Δημόσιο διέθεσε για τη «διάσωση» των Τραπεζών με τις ανακεφαλαιοποιήσεις 50,3 δισ. (κυρίως για να καλύψει τη μεγάλη ζημιά από το κούρεμα των ομολόγων του ΕΔ ύψους 38 δισ.) και ήδη από την αποεπένδυση του ΤΧΣ έχει ήδη εισπράξει 53,7 δισ. Οι αριθμοί λένε ότι το «ισοζύγιο» για το Δημόσιο είναι θετικό.

Δεύτερον, θυμίζω τον Σεπτέμβριο του 2016 η μεγάλη πρόκληση για το τραπεζικό σύστημα ήταν τα **106 δισ.** μη εξυπηρετούμενα δάνεια (ποσοστό **49,1%** στο σύνολο του χαρτοφυλακίου).

- Σήμερα, τα μη εξυπηρετούμενα έχουν συρρικνωθεί σημαντικά σε μονοψήφιο ποσοστό, με αποτέλεσμα οι τράπεζες να μπορούν να επικεντρωθούν στον υγιή τραπεζικό δανεισμό.
- Αντίθετα με άλλες ευρωπαϊκές Τράπεζες, το 2023 οι ελληνικές Τράπεζες εμφάνισαν μείωση και όχι αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.
- Το 2023 οι ελληνικές Τράπεζες εμφάνισαν ισχυρή κερδοφορία και αναχρηματοδότησαν με επιτυχία τις εκδόσεις MREL, ως όφειλαν από τις εποπτικές απαιτήσεις, με την έκδοση νέων χαμηλότερου επιτοκίου ομολόγων.
- Διακρίθηκαν, επίσης, και έλαβαν πολύ καλή θέση στην κατάταξη στα stress tests του 2023, καταλαμβάνοντας μεταξύ των 109 ευρωπαϊκών πιστωτικών ιδρυμάτων θέση από 5 έως 19.

Όλα αυτά πρέπει να μας δημιουργούν αίσθημα ασφάλειας, **καθώς δεν υπάρχει ισχυρή οικονομία, χωρίς ισχυρές τράπεζες.**

Γνωρίζουμε ότι στις συζητήσεις σε επίπεδο Βουλής κυριαρχεί το θέμα των προμηθειών στις τραπεζικές συναλλαγές.

- Κάποιες χρεώσεις είναι ίσως μεγάλες, αλλά συγκριτικά με τις ευρωπαϊκές τράπεζες, οι συνολικές χρεώσεις υπολείπονται σημαντικά.
- Προφανώς οι ηλεκτρονικές τραπεζικές συναλλαγές έχουν κόστος. Οι Τράπεζες από κοινού διαθέτουν εκατοντάδες εκατομμύρια επενδύσεις ετησίως (περί τα 300-400 εκ. ευρώ), για τον ψηφιακό μετασχηματισμό. Δεν γίνεται λοιπόν να μην υπάρχουν χρεώσεις, όταν μάλιστα είναι χαμηλότερες του μέσου ευρωπαϊκού όρου.
- Οι χρεώσεις καλύπτουν, κατά κύριο λόγο, λειτουργικό πραγματικό κόστος.

Οι τράπεζες ανταποκρίνονται άμεσα στις ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας. Μεγάλο μέρος του ετήσιου προϋπολογισμού τους αφιερώνεται σε δράσεις κοινωνικής ευθύνης. Η προσφορά τους είναι μεγάλη και παραμένει σιωπηλή. Δεν αναδεικνύεται με δίκαιο τρόπο στα ΜΜΕ. Να πω ενδεικτικά μόνο τα εξής:

- Οι ελληνικές Τράπεζες προάγουν τον πολιτισμό και αναδεικνύουν την πολιτιστική κληρονομιά της χώρας. Εδώ και πολλά χρόνια έχουν ιδρύσει και διαχειρίζονται μουσεία και πολιτιστικά ιδρύματα.
- Οι ελληνικές Τράπεζες, είτε η καθεμία χωριστά, είτε μέσω της ΕΕΤ, έχουν προβεί σε γενναιόδωρες οικονομικές χορηγίες προς το Ελληνικό Δημόσιο για τη δημιουργία και τη συντήρηση έργων υποδομής, αναλαμβάνοντας λ.χ. το κόστος για το σύνολο των **ηλεκτρονικών υποδομών διαχείρισης του Ιδιωτικού Χρέους**, από το 2017 και αδιάλειπτα μέχρι σήμερα.
- Θα δώσουμε σύντομα στη δημοσιότητα όλα αυτά τα έργα, όπως ενδεικτικά τα προγράμματα: για το προϊόν **ΣΠΙΤΙ** μου, που αφορά τη στέγαση των νέων, τη χρήση καρτών για τα προνοιακά επιδόματα, το πρόγραμμα **«ανακαινίζω - νοικιάζω»**, το **σύστημα πόθεν έσχες**, το **ηλεκτρονικό μητρώο λογαριασμών**, το **κεντρικό Μητρώο Πιστώσεων**. Το συνολικό κόστος για τη δημιουργία αυτών των κρίσιμων υποδομών, το έχουν καλύψει οι Τράπεζες.
- Επίσης, χωρίς τον ψηφιακό εκσυγχρονισμό των Τραπεζών, τα βήματα που έχουν γίνει στο Δημόσιο Τομέα δεν θα ήταν αρκετά για την ψηφιακή μετάβαση της χώρας.

- Στο Ταμείο Ανάκαμψης καλύψαμε το σύνολο του κόστους (περίπου **€2,2εκ**) για να στηθεί η πλατφόρμα υποβολής των αιτήσεων για την υπαγωγή των εταιρειών στο δανειακό σκέλος των πόρων του Ταμείου.
- Δημιουργήσαμε τις υποδομές (**ESGgr**) για την πράσινη μετάβαση και το **ESG scoring** των επιχειρήσεων.
- Σε όλα τα γεγονότα φυσικής καταστροφής (πλημμύρες, σεισμοί, πυρκαγιές) οι Τράπεζες συνέβαλαν με σημαντικά ποσά στην αποκατάστασή τους, όπως λ.χ. έγινε πρόσφατα με τη δέσμευση των 4 συστημικών Τραπεζών να συνεισφέρουν με το συνολικό ποσό των **€50 εκ**, στην αποκατάσταση των εκτεταμένων ζημιών στην περιοχή της Θεσσαλίας.
- Τα **σώματα ασφαλείας** ενισχύονται με την δωρεά των κατάλληλων οχημάτων από τις ελληνικές Τράπεζες.
- Οι Τράπεζες με δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης βρίσκονται σταθερά κοντά στην **ελληνική οικογένεια** (κυρίως στην αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος), αλλά και κοντά στους μαθητές και σπουδαστές.
- Η κοινωνική δράση των Τραπεζών υπερβαίνει κατά πολύ αντίστοιχες πρωτοβουλίες άλλων κοινωνικών εταίρων και φορέων.
- Τα τελευταία δύο χρόνια αντέδρασαν στην αύξηση των επιτοκίων, παρά τη σκληρή εποπτεία της ΕΚΤ, με δύο άμεσα μέτρα. Είτε με την επιδότηση του επιτοκίου των ευάλωτων δανειοληπτών, είτε με το «πάγωμα» του επιτοκίου με χρόνο αναφοράς το Μάρτιο του 2023.
- Από τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι από το πάγωμα των επιτοκίων ευνοήθηκαν **442 χιλιάδες δανειακές συμβάσεις**, συνολικού ποσού **19 δισ.** Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει διάρκεια 2 ετών, ενώ το πρόγραμμα ΓΕΦΥΡΑ III (επιδότηση 50% του επιτοκίου) ετήσια διάρκεια.
- Λαμβάνοντας υπόψη μας ότι η αύξηση των επιτοκίων από την ΕΚΤ ξεκίνησε τον Ιούλιο του 2022 και από το φετινό καλοκαίρι αναμένεται σταδιακή αποκλιμάκωση, αντιλαμβανόμαστε ότι οι Τράπεζες δημιούργησαν με τις παραπάνω δύο πρωτοβουλίες τους σημαντικά αναχώματα απέναντι στην αύξηση των επιτοκίων.
- Συχνά διαβάζουμε ότι η ψαλίδα ανάμεσα σε επιτόκιο καταθέσεων και χορηγήσεων στην Ελλάδα είναι μεγάλη. Αυτό δεν είναι ακριβές. Στις προθεσμιακές καταθέσεις, που φτάνουν μόλις το 25% του συνόλου των σημερινών καταθέσεων (περίπου 200 δισ.), οι αποδόσεις είναι αντίστοιχες

με τις αποδόσεις των ευρωπαϊκών Τραπεζών. Σε ό,τι αφορά τις χορηγήσεις, το κόστος άντλησης χρήματος για τις ελληνικές τράπεζες είναι σημαντικά υψηλότερο από τις ευρωπαϊκές.

- Και να θυμίσω ότι όταν οι υπόλοιπες ευρωπαϊκές Τράπεζες (την περίοδο των αρνητικών επιτοκίων) χρέωναν τους λογαριασμούς, οι ελληνικές Τράπεζες δεν το έκαναν.

Και τώρα οι εκπρόσωποι της ΕΕΤ είναι στη διάθεσή σας για τη συζήτηση επιμέρους θεμάτων.